

Pa. 77 vs. 164.

Ofi sieht Nils halb durch [Nilsen] arm verlegt.

Het ligt in den aard van den echt Oud-Nederlandschen geest, om elken vaderlandschen zegen, om elke overwinning, hetwelk op den aanval van vrijheid en volksgeluk, niet aan eigene volkskracht en wijsheid, maar, met den godvergeschagen leuzen in dezen Psalm, in de eerste plaats, aan den arm des Heeren, aan de allesoverwinnende magt en redding des Allerhoogsten toe te schrijven, en om, ter eere van den God der krachten, gedenkdagen van bijzondere verlossing en redding van vreemde overheersching of gewelddadigen aanval in te stellen.

Zulk een gedenkdag van Gods reddende goedheid is ook deze dag voor een onzer vaderlandsche gewesten, namelijk voor *Groningen*. De heerschzuchtige Vorsten van *Frankrijk* en *Engeland*, *LODEWIJK XIV* en *KAREL II*, in 1672, bet ongehoorde verbond gesloten hebbende, om ons Vaderland als eenen roof te bemagtigen, zonden daartoe mede den Bisschop van *Munster* en den Keurvorst van *Keulen*, als huurlingen hunner boosheid, met hunne benden voor de wallen van *Groningen*, om deszelfs vrije burgers onder het juk van overheersching en dwingelandij te doen zuchten. Door een heir van vierentwintig duizend man, gedurende zes weken, belegerd, onder het afrijgen van duizende en duizende vijandelijke moorddadige vuurwerken en kogels, en bij de schrikkelijkste bedreigingen van wraak, — onder dit alles bleven de edele ingezetenen met moed en vertrouwen bezield. Met plegtigen eed zwoeren zij elkander trouw en volharding, zochten dagelijks in Gods tempel hulp en sterkte bij Hem, van Wien zij wisten, dat alle redding moet afhalen. En zóó in God gesterkt, schaarden zich de strijdbare burgers, zelfs de Akademische jongelingen, met vereenigden moed, om hunnen braven en moedigen bevelhebber *RAEENHAUPT*, met het voornemen, om zich veel eer onder de puntboopen te laten bedelven, dan de erve hunner vaders, dan de vrijheid, hun van God geschonken, vrijwillig aan heerschzuchtigen af te staan.

En de geboden, de moed, de volharding en het vertrouwen der belegerde Groningers werden niet beschaamd. De vijand, die zijn benden bij groote menigte zag verminderen, en de onverschrokkenheid en heldenmoed der belegerden; bij de vermeerdering zijner moeddadige pogingen en vreesselijke bedreigingen, zag klimmen, moest met magtelooze woede zijn heilloos voornemen opgeven, en met schande en groot verlies terug trekken.

En 's vijands heir kon hier de groote krijgsleeren,
Dat er geen waap'nen zijn, die 't winnen van Gods hand,
En dat een hand volk, maar sterk door vast vertrouwen
Op Godes hulp en magt, hoe men het moeg' denaauwen,
En hoe men tot hun val ook woedend zamenpant,
In 't eind 't geduchtste heir verwinnen zal of stuiten. (*).

Het was dan op den 28 Augustus (1672), dat de stad geheel van den vijand was bevrijd, welken dag de verlostc Groningers toen en vervolgens goddiemtig be- dachten, en die ook nu wederom tot eenen gedenkday van Gods hulp en van den moed der vaderen; door Groningers ingezetenen, is afgezonderd, die nu ver- hebben, ook wederom op dezen feestdag van de verlossing hunner vaderen, op welke verlossing ook onze huns vrijheid en welvaart gegrond is, hants hants dankende tot God te verhalen met den juichtoon: *Gij hebt, o God! onze vade- ren Uw volk, door Uw en verlost!*

Doch niet alleen de Groninger, maar elk Nederlander moet op dezen dag zijn hart dankende tot den God onzer vaderen vestigen. Want Groningens bevrijding was eene groote weldaad voor het geheele Vaderland; hetwelk door het verlies dezer stad onberekenbaar veel zou verloren hebben, door hare bevrijding onnoembaar veel behield en herwon . . . De verbondene moedheden hadden in drie weken de heft van ons Gemeenebest geheel overleerd . . . Het was voor Groningens wallen, dat de gelukzon des vijands begon te dalen; het was geheel onder te gaan . . . Groningens bevrijding is het keerpunt in Nederlands lot, ten jare 1672. Tot op haar heerschte overal verslagenheid en werd dagelijks meer verloren; van haar af en door haar zedelijken invloed begon de moed te herleven en werd dagelijks meer herwonnen. (*)

's Gravenhage, 18 Augustus 1839.

DIRK DONKER CURTIUS.

(*) Bij den uitgever van de Arnhemache Courant is reeds ter perse een vlagschrift van denzelfden schrijver, getiteld: onb.

GRONINGEN den 24 Augustus.

De verjaring van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning werd hier heden door veelzindige medewerking met meer dan gewonen luister gevierd.

Niet slechts van de torens, maar ook uit partikuliere huizen zag men algemeen de vlaggen reeds vroegtijdig wapperen, terwijl het carillon van 8 tot 9 uren het Vaderlandsche feest van den dag aankondigde.

Te 10 uren vereenigden zich onderscheidene gezindten in hunne bedehuizen, om aan den Allerhoogsten lof en dank toe te brengen voor de verlenging van Zr. Ms. jaren en om verdere zegeningen over Z. M., het Koninklijk Huis en het Vaderland van Gods liefderijke hand af te smeeken. Steller dezes mogt met eene talrijke schaar het gemoegen smaken, om de treffende en doorwrochte leerrede van den eerw. heer J. Boon bij te wonen, die op alle toehoorders eenen buitengewonen indruk maakte en volkomen doel trof.

Te 12 uren was er parade van de schutterij en het garnizoen en hierop vanaf van de beide korpsen.

Van 1 tot 2 uren werd het carillon weder hersteld.

Te 2 uren had er van wege de Societeit de *Eendragt* Harddraverij, buiten de Ebbingepoort, plaats, waar 12 paarden naar den prijs gingen. De prijs, bestaande in een sierlijke Koffijvaas, werd behaald door *den Goliath*, het paard van den heer H. TORRINGA, van Zuurdijk, en de premie, bestaande in een fraai zilveren Tabakskomfoor, door *den Reus*, het paard van den heer J. VAN LINGEN, van Amsterdam.

Te 7 uren lieten eenige zangers en zangeressen , onder directie van den verdienstelijken Zangonderwijzer B. SMIT, zich op de puije van het stadhuis hooren , afgewisseld door de muziek van de stedelijke schutterij en het koops hoornblazers van het koninkstallen der 3de afdeeling infanterie , welke allen daartoe vrijwillig mededeverkten.

Behalve tallooze voetzoekers en andere kleine vuurwerken, welke tot laat in de nacht naar gewoonte werden afgestoken, begon te half tien het schitterend vuurwerk te ontbranden, hetwelk van wege de Kommissie voor de algemeene feestvieringen van den 24 en 28 Augustus werd afgestoken en waarmede de heer van DER BRUGH van Amsterdam, aan de algemeene verwachting goed beantwoordde.

Van den 27sten. Men verneemt, dat er voor en na de plechtige Godsdienstoefening, op den 28 Augustus, des morgens te 10 uren, in de Martini-kerk ook alleen gezongen zal worden door afzonderlijke Zanggezelschappen, zijnde de daarvoor vervaardigde woorden met de zangorde nu reeds voor 2½ cent in het Groene Weeshuis te bekomen.

Ook verneemt men, dat er in het veld buiten de Heesrepoort zithanken geplaatst worden voor de aanschouwers bij de Gymnastische oefeningen, en dat er in tenten het een en ander zal te bekomen zijn; en eindelijk, dat, volgens een nader besluit der Commissie over de Feestvieringen, deze Gymnastische oefeningen op den 28sten zullen voortgaan, wanneer het weder zulks slechts eenigzins moogt toelaten: en moogt dit dan ook, bij onverhoopt ongunstig weder, moeten zijn met eenige bekorting.

— Door het Handelsblad is onlangs vermeld en door onderscheidene andere dagbladen overgenomen, dat de liggings van 1837 en 1838 eerlang in het gesot van onbepaald verlof zouden worden gesteld. Wij zijn thans in het zekere onderriest, dat alle zich met 6 meands verlof bevindende miliciens der ligting van 1839, van welke ligting de helft der manschappen dit voorjaar met dat verlof is gezonden, in gevolge de bevelen van Z. M. den Koning, tot den 1 April 1840 in dezelfde positie, met verlof in hunne haardsteden zullen verblijven. Hierdoor wordt het geheel onwaarschijnlijk, dat de ligting van 1837 en althans die van 1838 zoo spoedig met onbepaald verlof zullen gezonden worden, daar er dan toch niets dan het klein getal vrijwilligers der staande armee en de helft der miliciens van 1839 in werkelijke dienst zouden verblijven, welk getal manschappen voorzeker niet in staat zouden zijn overal de garnizoensdienst te kunnen waarmaken.

Zijne Majesteit heeft tevens besloten, dat zulke miliciens van vroegere ligtingen en van 1839, die alsnog te zwak voor de active dienst mogten worden bevonden, op nieuw in het genot van zes maanden verlof zullen worden gesteld.

— Wij vernemen, dat de heer FERRER, uit Napels, die heden avond in de nieuw opgemeente Concertzaal van de juffrouw de wedw. KUIJLBERG een concert zal geven. Een bezanger is van grooten naam: die onlangs in de groote steden

van Eindhoven overlandden twee heerlijke voorwerpen, die de afzigt uit de stad rigten, die de meest derzelve talent in onderscheidene dagbladen zijn opgenomen. Op verzoek van eenige liefhebbers der toonkunst, heeft hij besloten, op zijnen doortocht alhier zich te laten hooren; alhoewel het tegenwoordig seizoen minder geschikt is tot het geven van concerten, vertrouwt men, dat althans de liefhebbers der toonkunst de gelegenheid niet zullen laten voorbijgaan, dezen virtuoos te gaan hooren.

TERMUNTERZIJL den 26 Augustus.

De aangekondigde harddraverij te Termunterzijl heeft bij de feestviering van den heugelijken geboortedag onzes geëerbiedigden Konings plaats gehad. Van de zeven paarden behaalde dat van den landbouwer *Fockens*, te Nieuwolda, zijnde eene bruine langstaarte merrie, den prijs, en een zwarte langstaarte ruin, van *S. J. Knotnerus* aldaar, de premie.

Het schoone weder begunstigde dit feest en volksvermaak, en ofschoon, na de aanhoudende regens, vele handen tot hoogst noodzakelijken landarbeid werden geroepen, hebben anderen, die daarvoor de tijd overbleef en niet om andere redenen werden verhinderd of terug gehouden, daaraan deel genomen.

— Door den Kerkeraad der Walsche Gemeente te 's Gravenhage is tot predikant bij die Gemeente beroepen ds. *J. H. de Dompierre de Chaufepié*, predikant bij de Walsche Gemeente te Haarlem.

HOOGEVEEN den 20 Augustus. Ten gevolge het bedanken van den beroepenen predikant *Hugenholz*, heeft de meerderheid van Kerkeraad en Gecommitteerden uit de Gemeente een nieuw zespel gemaakt, bestaande uit de heeren *C. C. Callenbach*, predikant te Nijkerk; *B. Fijnebuik*, te Vliissingen; *S. A. M. Hoogerzeil*, te Fijnaard; *L. G. C. La deboer*, te Benthuisen; *H. Slothouwer*, te Huizen, en *I. J. Knop*, te Aarlanderveen.

28 AUGUSTUS.

Tot een blijk, welk eene algemeene deelneming onze herstelde feestdag ook elders in ons Vaderland vindt, dient het volgende stuk, betwelk wij, met toestemming der Redactie, overnemen uit het *Bydelsch Dagechrift*, of *aanleiding tot Godsdiens- tige overdenkingen op iederen dag des jaars*; te 's Gravenhage bij A. Kloots, waar het voor dezen dag voorkomt. Wij nemen het vooral ook daarom over, dewijl

(*) Feesttoeven op de verjaardagsfeest derdenking van het beleg en ontzet van Groeninge, in 1672; met bijgaande te Groeninge bij M. SMIT, welk een eenvoudig stukje wij, bevondt de wijde en uitgestrekte zee, eiken bevestigstellenden Vonderlander aanbevelen.

(+) *Groningens bevrijding in 1672. Nieuw goddiensprek Rede, door P. HOFFMAN*
Groot: te Groningen bij J. OOMKENS.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

AANKOMST EN VERBODEN VAN DE SCHIPPER.

Binnengekomen te Amsterdam, den 20 Aug., kaplt. Kwark, Hendrika, van Hamburg, -
den 21sten, de Jong, Anna en Louisa, van Batavia, - de Vries, de Jonge Connelia, van
Dendermonde, - Smit, de 2 Gezusters, en Rodols, Anna Maria, beide van Antwer-
pen, - Braundt, Anna Frederika, van Riga, - Kwakenburg, Concepcija, van Dantzic,
den 22sten, Postema, Gesina, van Riga, - den 23sten, Engelmann, Christina, van
Hull, - Steffens, Margaretha, van Stettin. — Te Edm., den 21 Aug., Vos, de goede
Hoop, van Dantzic. — Te Hollestoot, den 21 Aug., Kotter, Anna, van Riga. — Te
Texel, den 21 Aug., de Groot, Hendrika, van Oostcrusoort, - den 22sten, Steijs, Maria
en Zeijfers, Fortuna, beide van Oleron, - van der Werf, Jantina, van Dantzic, - Pluk-
ker, Jonge Hendrik, van Drobach, - den 22sten, Fininga, Clara Dorothca, van Amster-
dam. — In het Vlie, den 20 Aug., Grimmlaga, Jacoba, van Memel; Velt op naar Has-
tingen, met gebroken branspel, - Kramer, Ernst August, van Dantzic, - Bakker,
Sghertus, van Laurvich. — Te Pertschelling, den 17 Aug., Uil, Sébrand Jan, van Pe-
tersburg, Drok, Waakzaamheid, van Drammen, - den 18den, Witt, Anna Dorothca, van
Amsterdam, Drok, Waakzaamheid, van Drammen, - Scherpblcr, de Hoop, van Koningsbergen,
Measke, Maria Henrietta, beide van Riga, - den 20sten, Boomgaard, de vr. Gajina, van
Zonderland naar Groningen als bijlegger wegens tegenwind, - Steffens, de vr. Margaretha
van Stettin, den 22sten, Flik, de vr. Johanna, van Riga, - Post, Anna Catarina, van
Dantzic, - Vagter, Anna, van Stavanger. — Te Ameland, den 16 Aug., Bos, Jansina
van Rostok naar Amsterdam, - Drenth, Catharina, en Kramer, de 4 Gebroeders, beide
van Hamburg naar Amsterdam. — Te Helvoet, den 20 Aug., Gust, Hendrika, van
Amsterdam, - Hazewinkel, Margaretha Cornelia, van Maremppe, - Buis, Wilhelmina, van
Dekker, Alida, van Stockholm, - Schmidt, Marie Frederika, van Rotterdam, - den 21sten,
Fijn, Clasina Theodora, van Marseille, - Te Bruijck, den 19 Aug., Jacobs, Jacoba
Maria, van Libau, - Visser, Maai, van Bergen, - den 20sten, Scherboor, goede
Hoop, van Stettin, - Backer, vr. Anna, van Rotterdam, - den 21sten, van Riga, - Te
Helisk, den 17 Aug., Berghuis, Anna Tharica, van Rotterdam, - den 18 Aug., van
Riga, - Koning, Zeldrust, van Zwolle. — Te Rotterdam, den 18 Aug., van Laten,
Catharina, van Amsterdam, - Fooken, van Rotterdam, en van der Sluis, Dinantje,
beide van Warkum. — Te Cleve, den 18 Aug., van Riga, - den 19sten, van Riga,
dam. — Te Hull, den 17 Aug., de Groot, Dorothca Maria, van Amsterdam, - Te
Bremerhaven, den 18 Aug., Huisman, de 4 Gebroeders, van Groningen, - Pronk, Jansje
van Delfzijl, - Te Hamburg, den 17 Aug., Visser, Tiesje, van Amsterdam, - Meij-
ders, Maria, van Riga, - den 18den, Vlaskama, Engelina, van Koningsbergen, - den
19den, Dierckx, de Vriendschap, van Rotterdam, - Dreijer, Anna Matia, van Amster-
dam. — Te Travemunde, den 18 Aug., Klontje, Melisina, van Amsterdam, - Te Swi-
nemunde, den 13 Aug., Dethmers, Onderneming, van Amsterdam. — Te Pillau, den 12
Aug., van Laten, Catharina, van Londen, - Bakker, Hendrika Propriena, en Dood,
Christina, beide van Amsterdam, - den 13den, Fokkes, de 4 Gebroeders, van Lubek, -
Kievit, Regina, van Kopenhagen. — Te Memel, den 10 Aug., Meijne, Marianne, van Ha-
lingen, - den 10den, Post, de 2 Gezusters, van Amsterdam, - Te Rotterdam, den 12 Aug.,
Schering, Pietermaria, van Amsterdam, - Tunceler, Geertruida, van Zandvoort, - Te
Yarmouth, den 15 Aug., Dekker, Vriendschap, van Amsterdam, - Te Fisharrow, den
14 Aug., Bekkering, Jantina, van Rostok.

Zeilklaar te Bayonne, den 18 Aug., kapit. Kok, *de Hoop*, naar Amsterdam.
Vertrokken van Texel, den 19 Aug., kapit. Nieboer, *Santina*, naar Notrwegen, - den
22sten, Visser, *de Eendragt*, naar Villanova. — Uit het Vlie, den 19 Aug., Puister,
de 3 Gebroeders, naar Danzig. — J Boer, *Geerdina*, naar Stettin. - Vos, *goede W*
vaart, naar Drobach. — Van Terschelling, den 17 Aug., de Boer, *Gesina*, naar Kō-
ningsbergen. - Teensma, *de jonge Iffe*, op avontuur, den 19den, Kerklaar, *Santina*,
Henderika, naar Hull. - Kiers, *de Willem*, naar Drobach. — Te Maasland, den 28sten
Rooskamp, *Helena Geertruida*, en Sturman, *Alida*, beide op avontuur. — Van Helvoet, den
19 Aug., Kranenburg, *Penilia*, en Eddes, *Concordia*, beide naar Liverpool. - Meppejder,
Aurora, naar Leith. — Van Rouaan, den 20 Aug., Borehers, *Alida*, en Schrader, *de jonge*
Harm, beide naar Wismar. — Van Hull, den 17 Aug., Swart, *Anna Maria*, naar Am-
sterdam. — Van Bremerhaven, den 17 Aug., Oostr, *de goede Hoop*, naar Koppenhage.
- Santjer, *Cornelia*, Visser, *Johanna*, en den 19den, de jonge, *Catharina*, alle drie naar
Amsterdam. — Van Swinemunde, den 15 Aug., Potder, *Elzje*, naar Dordrecht. — Van
Pillau, den 15 Aug., Brouwer, *Harmina*, de Vries, *Geerdina*, de Vreda, *Prudentia*
en de Boer, *Diana*, alle vier naar Amsterdam. — Van Boldera, den 8 Aug., Fokken
Gesina Catharina Brons, Heeres, *jonkv. Elisabeth*, Wilkens, *Archangel*, en van Wijk
jonkv. Maria, alle vier naar Elseneur. — Van Cuxhaven, den 14 Aug., Jonker, *Zei-*

denrust, naar Koningsbergen.

HARLINGEN den 24 Aug. Den 18 dito zijn alhier binnengekomen kapit. de Grooth. *Arendina*, van Christiansand, - Drok, *de Waakzaamheid*, van Drammen, - Fijn, *de Broeders*, van Droback, - Sluik, jr., *Johannes*, van Riga, - den 19den, Visser, *de jonge Dirk*, en den 20sten, Bakker, *Egbertus*, beide van Laurvig, - Grimmenga, *Jacobus*, van Memel, - den 23sten, Boon, *Jacobus Hazewinkel*, van Stavanger, - Oldenburger, *Leewarden*, van Newcastle, - den 24sten, Plukker, *Martha Alida*, van Leith, - Plukker, *de jonge Hendrik*, van Droback, - Dokman, *Neptunus*, van Dantzig. - Verrokken den 16 Aug., Vos, *de goede Welvaart*, naar Noorwegen, - den 22sten, Smit, *Josina Wilhelmina*, naar Liverpool, - den 24sten, de Weerd, *Lubbejha*, de Grooth. *de Houkhandel*, de Weerd, *Nimpha*, de Grooth, *Arendina*, Zijl, *Ludolf Theodorus*, en Visser, *Wilhelmina*, alle zes naar Noorwegen.

DELFTZIJL den 25 Aug. Den 20 dito zijn alhier gearriveerd kapit. Pieper, *Concordia* van Hamburg; met verlies van den stuurman, - Kuiper, *Annegina*, den 22sten, Stortvoet *Gerina*, de Jong, *de 3 Gezusters*, Lucht, *Christina*, Winter, *Chatarina*, Reates

Monsieur DE FERRER, Chevalier de plusieurs ordres, Professeur de Musique à l'Université de Naples, etc., etc., donne aujourd'hui, à la Salle du Concert de Madame KULLENBERG, en cette ville, UNE SOIRÉE MUSICALE, dans laquelle il exécutera plusieurs AIRS à VOIX DE BASSE. Le prix de l'entrée est de 50 cts. On commencera à 7 heures.

18,017 Balam en 340 Vaten JAVA KOFFIJ, liggende te Doraracas.

Te Groningen, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met autorisatie.)